

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 273/2019
18.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Зоран Петровић и Љиљана Петровић, адвокати из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је пуномоћник Петроније Пауновић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4264/18 донетој на расправи пред другостепеним судом 04.10.2018. године, у седници већа од 18.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4264/18 од 04.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану П 3970/12 од 13.05.2015. године ставом првим изреке усвојен је прецизирани тужбени захтев тужиле као правне следбенице сада пок. ГГ, бив. из ..., и утврђено да је без правне важности Уговор о допуни Уговора о доживотном издржавању ЗР ../00 од 20.10.2000. године, закључен између сада пок. ГГ као примаоца издржавања и тужених као давалаца издржавања, с тим што остаје на снази уговор ЗР ../97 од 28.07.1997. године и ЗР ../00 од 22.02.2000. године. Ставом другим изреке тужени су обавезани да тужили накнаде трошкове парничног поступка у износу од 244.520,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4264/18, донетом на расправи пред другостепеним судом од 04.10.2018. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев тужиле као правне следбенице сада пок. ГГ, тако што је утврђено да је без правне важности Уговор о допуни Уговора о доживотном издржавању ЗР ../00 од 20.10.2000. године, закључен између сада пок. ГГ као примаоца издржавања и тужених као давалаца издржавања, а остају на снази уговори ЗР ../97 од 27.08.1997. године и ЗР ../00 од 22.02.2000. године. Тужени су обавезани да тужили солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 407.600,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, а због битних повреда поступка из члана 374. став 2. тач. 7. и 9. ЗПП ревизија се не може поднети, према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ГГ је као прималац издржавања закључила са туженима као даваоцима издржавања уговор о доживотном издржавању 28.08.1997. године, а затим и две допуне тог уговора и то 22.02.2000. године и 20.10.2000. године. Прималац издржавања је дана 06.11.2000. године поднела Општинском суду у Лебану тужбу ради раскида уговора о доживотном издржавању и његових допуна, а током поступка је преминула дана ...2001. године, након чега је поступак наставила тужила као њена правна следбеница. На основу налаза и мишљења Судског психијатријског одбора Медицинског факултета у Београду од 28.12.2005. године утврђено је да у време потписивања друге допуне уговора о доживотном издржавању од 20.10.2000. године сада пок. ГГ није била способна за расуђивање, нити је била способна да схвати значај својих дела, јер је манифестовала знаке органског душевног обољења. У току поступка, тужила је преиначила тужбу тражећи утврђење да је без правне важности друга допуна уговора о доживотном издржавању закључена 20.10.2000. године. Тужбу је у овој парници поднео пуномоћник по пуномоћју од 06.12.2000. године, у ком моменту није било спорно питање пословне способности правне претходнице тужиле.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је утврђено да је без правне важности Уговор о допуни Уговора о доживотном издржавању ЗР ../00 од 20.10.2000. године, закључен између правне претходнице тужиле као примаоца издржавања и тужених као давалаца издржавања.

Према члану 56. став 1. Закона о облигационим односима – ЗОО, за закључење пуноважног уговора потребно је да уговарач има пословну способност која се тражи за закључење тог уговора. Чланом 103. ЗОО прописана је ништавост уговора уколико у моменту закључења уговарач није имао пословну способност за закључење уговора, а из члана 109. ЗОО произилази да се на ништавост уговора могу позивати сва заинтересована лица, а то су пре свега саме уговорне стране, као и њихови универзални сукцесори.

У поступку је утврђено на основу налаза и мишљења Судског психијатријског одбора Медицинског факултета у Београду да правна претходница тужиле у моменту закључења спорне допуне уговора о доживотном издржавању од 20.10.2000. године

није била пословно способна за закључење овог уговора, јер су се у то време код ње манифестовали знаци органског душевног обољења, па није била способна за расуђивање нити да схвати значај својих дела, из чега произилази да су испуњени услови за утврђење ништавости овог уговора у смислу цитираних законских одредаба.

Неосновано се ревизијом указује да правна претходница тужиље на дан подношења тужбе 06.11.2000. године, као и на дан издавања пуномоћја адвокату 06.12. исте године није имала пословну способност нити парничну способност, па није могла поднети тужбу нити издати пуномоћје адвокату за заступање у овој парници. Правилан је закључак другостепеног суда да је правна претходница тужиље преминула након подношења тужбе у овој парници, па према тада важећем члану 212. ранијег ЗПП није било законских разлога за прекид поступка јер је имала адвоката, нити се тада појавило као спорно питање њене пословне способности, након чега је тужиља као наследник преузела парницу. Вештачење пословне и парничне способности њене правне претходнице извршено је 28.12.2005. године, када је утврђено да није била способна за расуђивање, али другостепени суд правилно закључује да нема места одбачају тужбе, јер је после своје правне претходнице у парницу ступила тужиља као њен правни следбеник, након чега је извршила прецизирање тужбеног захтева трежећи утврђење ништавости само друге допуне уговора о доживотном издржавању због пословне неспособности њене правне претходнице. Зато се ревизијом неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић